

kerkemeesters, zich te gedragen hadden. Merkwaardig is dat aan dezen priester een salaris toegekend werd, maar met de bepaling dat dit uit de (R.K.) armenkas betaald zou moeten worden.

Ten slotte nog één vraag. Is het de bedoeling (pag. 18) te zeggen, dat op het kerkhof der Protestanten een bordeel gehouden werd?

M.

Kerkgeschiedenis Nederlandse Antillen 1499-1700,
door Pater BRADA O.P. Willemstad, 1951, 37 blz.

Natuurlijk is deze kerkgeschiedenis in de eerste plaats bedoeld als een R.K. kerkgeschiedenis; er wordt echter meer gegeven dan alleen deze.

Van de Spaanse geschiedenis der Benedenwindse Eilanden leren wij nu iets nieuws; een Franciscaan zou in 1532 gerapporteerd hebben over de reuzeneilanden (volgens hem zeven nog wel) als zijnde bewoond door geheel bekeerde en goed Katholieke Indianen. Een goede honderd jaar later echter zou de bevolking van Curaçao, volgens een Spaanse bron, bestaan hebben uit 450 zielen, waarvan 50 gedoopte gezinnen; het rapport van VAN WALBEECK van 1634 luidde, zoals bekend is, anders, terwijl Pater BRADA niet vertelt waar hij het feit der heidense Indianen van 1634 gevonden heeft.

Natuurlijk wordt nog eens opgehaald de geschiedenis der veronderstelde ontdekking van Curaçao in 1499. VESPUCCI intussen maakte den tocht niet mede als koopman, maar als „piloto”, evenals JUAN DE LA COSA (niet Jan de Cosa). Dat er over OJEDA weinig bekend zou zijn is niet juist; de schrijver haalt zelf het boek van BLASCO IBAÑEZ aan, *El Caballero de la Virgin*, door Pater BRADA een „novel” genoemd, terwijl er ook bij NAVARRETE en bij LÓPEZ DE GÓMARA nogal wat over onzen ALONSO te vinden is. De man die nog hetzelfde jaar 1499 uitzeilde was VINCENTE YAÑES PINZON, niet Yames Pincon en Brandaris is een oud Nederlands woord, dat o.a. vuurtoren betekent.

HAWKINS was inderdaad even op Curaçao, maar heeft er zeker geen slaven achtergelaten; CUMBERLAND is er, voor zover bekend, helemaal niet geweest. Dat in de zestiende eeuw en later het verkeer van Spanje met Oost Azië ging via Centraal Amerika was heel gewoon; de Engelse Dominicaan THOMAS GAGE, door Pater BRADA geciteerd, reisde naar Mexico, met als eindbestemming de Philippijnen. De route via Kaap de Goede Hoop was nu eenmaal voor de Portugezen gereserveerd.

Dat de Spanjaarden die de Indianen van Curaçao kwamen roven de Sint Annabaai aldus gedoopt zouden hebben, lijkt onwaarschijnlijk; trouwens, de schrijver vertelt wat verder op van JUAN DE AMPUÉS en zijn schutpatrones, de H. Anna, moeder der H. Maria, naamdag 26 of 28 Juli.

Dat de Spaanse koloniale geschiedenis in ons land te weinig bekend is, moge waar zijn, maar de Nederlandse kinderen kunnen van die geschiedenis onmogelijk op de schoolbanken een bekrompen en eenzijdig beeld krijgen, want die geschiedenis wordt eenvoudig niet gedoceerd. Bekend is, dat de Spanjaarden de Nederlandse (en andere vreemde) indringers in hun Amerikaanse domein, dat zij zelf niet tot economische ontwikkeling vermochten te brengen, piraten noemden; zelfs de oorlogshan-